

**UCHWAŁA NR XXXII/191/21
RADY MIEJSKIEJ W DOBIEGNIEWIE**

z dnia 22 lutego 2021 r.

**w sprawie przyjęcia 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy
Dobiegnow na lata 2021- 2023**

Działając na podstawie art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2021 r. 159 z późn. zm.) w związku z art. 18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378 z późn. zm.) Rada Miejska w Dobiegniewie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny program wspierania rodziny dla Gminy Dobiegnow na lata 2021-2023” stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Dobiegniewa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 04.01.2021.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Dobiegniewie

Marek Kowalczyk

Załącznik do uchwały Nr XXXII/191/21
Rady Miejskiej w Dobiegniewie
z dnia 22 lutego 2021 r.

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE DOBIEGNIEW
NA LATA 2021- 2023**

I. WPROWADZENIE

Niniejszy program jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w gminie Dobiegniew w poprzednich latach.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo- wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełnienia tych funkcji poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Działania profilaktyczne kierowane są również do rodzin, dotkniętych przemocą, zagrożonych ubóstwem i ubogich. Adresatami oddziaływań profilaktycznych są również rodziny zastępcze spokrewnione oraz usamodzielniający się wychowankowie placówek opiekuńczo- wychowawczych, rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.

II. ZADANIA GMINY

Praca z rodziną jest organizowana przez gminę lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania. Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w art. 176 mówi, że do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo- finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę poprzez wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny. Zadania te wykonywane są zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez wojewodę.

Na podstawie art.178 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej Burmistrz upoważnił Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobiegniewie do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

III. ZADANIA PROGRAMU

Cel szczegółowy 1.: Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka	
Zadania	wskaźniki realizacji działań
1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom	- liczba i formy udzielonej pomocy - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą
2) objęcie dożywianiem dzieci wymagających takiej formy wsparcia	- liczba dzieci korzystających z posiłków
3) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitoringiem
4) objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą	- liczba podejmowanych interwencji kryzysowych - ilość godzin dokonanego poradnictwa specjalistycznego
5) zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie kosztów pobytu dzieci w placówkach
Cel szczegółowy 2.: Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.	
Zadania	wskaźniki realizacji zadań
1) współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, poradnią psychologiczno- pedagogiczną, placówkami wsparcia dziennego, świetlicami środowiskowymi w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	- liczba podjętych interwencji - liczba osób objętych wsparciem - liczba konsultacji z pracownikami Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej

<p>2) zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego - liczba osób i udzielonych porad z podziałem na kategorie problemowe - liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy
<p>3) podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konsultacji, poradnictwa i terapii - udostępnianie literatury fachowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj działań - liczba rodzin objętych działaniami - rodzaj grup zawodowych zaangażowanych w działania
<p>4) działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy, w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób i rodzin objętych projektem - liczba osób, które ukończyły kursy zawodowe - liczba osób, które podjęły zatrudnienie w trakcie udziału w projekcie - liczba osób i rodzin objętych działaniami środowiskowymi, z podziałem na rodzaj działań
<p>5) monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie terapii rodziców</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych monitorowaniem
<p>6) umożliwienie funkcjonowania na terenie gminy rodzin wspierających</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin wspierających
<p>7) monitorowanie sytuacji dzieci zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitoringiem i procedurami
<p>8) w zależności od zdiagnozowanych potrzeb- zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej pomocy asystenta rodziny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba asystentów pracujących z rodzinami dysfunkcyjnymi w różnych aspektach życiowych - liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny

IV. REALIZACJA PROGRAMU

Program realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobiegniewie przy współudziale Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w którego skład wchodzi przedstawiciele:

- a) Policji;
- b) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- c) Placówek oświatowych;
- d) Placówek ochrony zdrowia;
- e) Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej;
- f) Służby kuratorskiej przy Sądzie Rejonowym;
- g) Organizacji pozarządowych.

V. DIAGNOZA

Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Dobiegniew na lata 2021-2023 opiera się na analizie 4 następujących aspektów:

1. Rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.
2. Rodzin zastępczych na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej.
3. „Karty Dużej Rodziny ” prowadzonej w Ośrodku Pomocy Społecznej.
4. Programu „Za życiem”.

Ad. 1 - ASYSTENTURA RODZINY

Asystentura rodziny polega na towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny pochodzenia i rodziny dalszej, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych.

Podstawowym kryterium skierowania rodziny przez pracownika socjalnego do współpracy z asystentem są występujące problemy opiekuńczo- wychowawcze. Niemniej jednak w każdym środowisku diagnozuje się szereg zjawisk społecznych, które tym problemom współtowarzyszą np.:

- bezrobocie
- niepełnosprawność
- alkoholizm
- ubóstwo

- przemoc w rodzinie
- bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego
- bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych.

Rezultatem pracy asystenta rodziny jest poprawa funkcjonowania rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego. Rodzice uczą się nawiązywania pozytywnych relacji z dziećmi, a także między sobą, pozyskują wiedzę na temat metod wychowania, co pozytywnie wpływa na kształtowanie postaw. Członkowie rodziny nabywają umiejętności w radzeniu sobie w sytuacjach trudnych, są bardziej świadomi własnych emocji i lepiej wypełniają funkcje opiekuńczo- wychowawcze. Rodziny te objęte były również wsparciem w postaci usług opiekuńczych.

W sytuacji zdrowia lub zagrożenia życia dziecka pracownik socjalny podejmuje działania polegające na złożeniu wniosku do sądu o ograniczenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej.

Po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej pracownik socjalny kontynuuje prace z rodziną biologiczną w celu jej reintegracji. Asystent rodziny lub pracownik socjalny wspólnie z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej opracowuje plan pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. Ocena sytuacji dokonywana jest wspólnie przez Koordynatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, pracownika socjalnego i asystenta rodziny. Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka formułowany jest pisemny wniosek do sądu o zasadność dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Efektem działań w obszarze interwencyjnym jest reintegracja rodziny bądź umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej lub adopcja.

W obszarze działań wspierających pracownik socjalny obejmuje wsparciem rodzinę, do której wróciły dzieci z pieczy zastępczej. Praca z rodziną reintegrowaną opiera się na diagnozie i opracowaniu planu pomocy.

W działaniach podejmowanych na rzecz rodziny pracownik socjalny podejmuje współpracę z instytucjami oświatowymi (najczęściej ze szkołami, przedszkolami), podmiotami leczniczymi, Koordynatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej, kuratorami sądowymi, policją. Ponadto w zależności od problemów występujących w rodzinie współpracuje z PUP, ZUS, sądem, organizacjami pozarządowymi, CIS, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, Zespołem Interdyscyplinarnym.

Efekty podejmowanych działań:

1. przeprowadzenie rzetelnej diagnozy rodziny objętych pomocą,
2. zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia finansowego oraz pracy socjalnej,
3. rezultaty działań podejmowanych przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny:
 - a) poprawa funkcjonowania rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego (edukacja rodziny w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego, rozwijanie kompetencji wychowawczych, budowanie prawidłowych więzi i relacji rodzinnych),
 - b) poprawa warunków mieszkaniowych rodziny,

- c) podejmowanie nauki przez poszczególnych członków rodziny,
- d) podejmowanie działań w obszarze aktywności zawodowej (podejmowanie zatrudnienia, nabywanie umiejętności poszukiwania pracy i konstruowanie dokumentów aplikacyjnych),
- e) edukacja rodziny w obszarze dbania o zdrowie (podjęcie leczenia, pozyskanie orzeczenia o niepełnosprawności),
- f) podjęcie działań w zakresie uregulowania sytuacji prawnej rodziny (wniosek do Sądu o ograniczenie/ pozbawienie władzy rodzicielskiej, wniosek o zasądzenie alimentów, staranie o odzyskanie władzy rodzicielskiej).

Potrzeby wynikające z realizacji zadań:

- Zwiększenie budżetu w zakresie zadań własnych w celu zabezpieczenia podstawowych potrzeb rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.
- Podnoszenie kwalifikacji - szkolenia dla pracowników socjalnych, asystenta rodziny.

Tabela I. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2018- 2020 w gminie Dobiegniew

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	
Rok	Liczba rodzin
2018	15
2019	14
2020	14

Tabela II. Liczba zatrudnionych asystentów w latach 2018 - 2020 w gminie Dobiegniew

Liczba zatrudnionych asystentów	
Rok	Liczba asystentów
2018	1
2019	1
2020	1

Ad. 2 - PIECZA ZASTĘPCZA W GMINIE DOBIEGNIW

Zgodnie art. 176 pkt. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Rodzinna piecza zastępcza jest formą tymczasowej opieki nad dzieckiem. Podstawową przyczyną umieszczania dzieci w różnych formach opieki zastępczej jest brak realnej pomocy rodzinie zmarginalizowanej lub rodzinie w kryzysie. Gdy dziecko nie może dalej wychowywać się w swojej rodzinie biologicznej, najlepszym rozwiązaniem dla bezpieczeństwa dziecka jest zapewnienie mu opieki w rodzinnej pieczy zastępczej, którą może być: rodzina zastępcza spokrewniona, rodzina zastępcza niezawodowa lub zawodowa oraz rodzinny dom dziecka. Małoletnie dziecko może pozostać w rodzinie zastępczej do osiągnięcia pełnoletniości, a w przypadku dalszego kształcenia nie dłużej niż do 25 roku życia. W wyniku zmiany sytuacji prawnej dziecka (przywrócenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej), może ustać potrzeba sprawowania dalszej pieczy zastępczej.

Kandydaci na rodziny zastępcze, podejmując decyzję o utworzeniu rodziny zastępczej, muszą posiadać świadomość czasowości opieki nad dzieckiem, brać pod uwagę i akceptować możliwość powrotu dziecka do rodziny biologicznej lub umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej.

W przypadku, gdy rodzice biologiczni nie mogą dalej wypełniać wobec swojego dziecka funkcji opiekuńczo - wychowawczych, zostają oni pozbawieni władzy rodzicielskiej, albo władza ta zostaje im ograniczona lub zawieszona na podstawie orzeczeń sądowych.

Najczęściej do rodziny zastępczej trafiają dzieci rodziców o ograniczonej i zawieszanej władzy rodzicielskiej. Jednocześnie zawiązanie rodziny zastępczej nie powoduje powstania więzi rodzinno- prawnej pomiędzy dzieckiem a rodzicami zastępczymi, nie powstaje też obowiązek alimentacyjny ani możliwość dziedziczenia przez dziecko.

Rodzina zastępcza ma na celu zapewnienie dziecku odpowiednich warunków rozwoju i wychowania, adekwatnie do jego stanu zdrowia i indywidualnych możliwości.

Tabela III. Liczba umieszczonych dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2018- 2020 wg danych OPS

Liczba umieszczonych dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2018- 2020 wg danych OPS		
Rok	Liczba umieszczonych dzieci	Łączna roczna kwota wydatkowana na utrzymanie dzieci w rodzinie zastępczej

2018	5	34 246,00 zł
2019	7	42 709,00 zł
2020	6	49 576,60 zł

Ad. 3 - KARTA DUŻEJ RODZINY

Formą wspierania rodziny jest również „Karta Dużej Rodziny” wprowadzona uchwałą Rady Ministrów nr 85 z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych.

Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci- do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat.

Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, po osiągnięciu odpowiednio 18. lub 25. roku życia otrzymują Kartę na okres ważności orzeczenia.

Realizacja programu dla rodzin wielodzietnych przez gminę jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej finansowanym z budżetu państwa. Gmina na obsługę wniosków o wydanie Kart Dużej Rodziny w roku 2020 oraz na przekazanie ich rodzinom otrzymuje:

- 14.21 zł za obsługę jednej rodziny wielodzietnej, bez względu na ilość członków tej rodziny;
- 2.86 zł za wydanie jednej karty, jeśli po wydaniu kart członkom rodziny wielodzietnej nastąpi zmiana w liczbie członków rodziny, która skutkować będzie koniecznością wydania kolejnej karty;
- 9.78 zł w przypadku przyznania duplikatu karty.

Tabela IV. „Karta Dużej Rodziny” prowadzona w Ośrodku Pomocy Społecznej w latach 2018- 2020

Liczba pozytywnie zrealizowanych wniosków o wydanie „Karty Dużej Rodziny” w latach 2018- 2020		
Rok	Liczba wydanych kart tradycyjnych	Liczba wydanych kart elektronicznych
2018	27	5
2019	372	109
2020	69	22

Ad. 4 - PROGRAM „ZA ŻYCIEM”

Program „Za Życiem” jest skierowany do rodzin z dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o lekkim lub umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności określonym o przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, Skierowany jest również do dzieci i młodzieży posiadających odpowiednią opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno- wychowawczych, o których mowa w przepisach ustawy o systemie oświaty, i ich rodzin.

Podstawę prawną programu stanowi art. 12 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. poz. 1860).

Głównym celem Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” jest umożliwienie rzeczywistej i pełnej integracji społecznej osób niepełnosprawnych oraz wsparcie psychologiczne, społeczne, funkcjonalne i ekonomiczne ich rodzin poprzez m.in. zapewnienie dostępu do wszechstronnej opieki nad kobietą w okresie ciąży, porodu i porodu, rozwój wsparcia środowiskowego dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, podniesienie jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej, wsparcie rodziców, opiekunów i członków rodziny w realizacji codziennych obowiązków domowych, aktywizacja organizacji pozarządowych w budowie systemu wsparcia dziecka i rodziny czy też promowanie wartości rodzinnych w społeczności lokalnej.

Informacje na temat programu „Za życiem” można uzyskać: w przychodni, szpitalu, ośrodkach pomocy społecznej, w instytucjach wsparcia rodziny, od asystenta rodziny.

Z uprawnień może skorzystać:

- każda kobieta, w ciąży i jej rodzina (w zakresie informacji i poradnictwa na temat rozwiązań wspierających rodzinę),
- rodziny, w których przyjdzie albo przyszło na świat ciężko chore dziecko. Oznacza to:
 - ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo
 - nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu,
- kobiety, które otrzymały informację o tym, że ich dziecko może umrzeć w trakcie ciąży lub porodu,
- kobiety, których dziecko zmarło bezpośrednio po porodzie na skutek wad wrodzonych,
- kobiety, które po porodzie nie zabiorą do domu dziecka z powodu:
 - poronienia,
 - urodzenia dziecka martwego,
 - urodzenia dziecka niezdolnego do życia,
 - urodzenia dziecka obarczonego wadami wrodzonymi albo śmiertelnymi schorzeniami.

Podstawą do skorzystania z uprawnień jest zaświadczenie, które potwierdza ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu. Zaświadczenie o chorobie, powstałej w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, możesz otrzymać od lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, który:

- posiada specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

Ponadto, zaświadczenie wydane przez:

- lekarza podstawowej opieki zdrowotnej,
- lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, który posiada specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii,
- specjalistę w dziedzinie pediatrii, uprawnia dzieci do 18 r. ż do:
 - skorzystania z wyrobów medycznych, na zasadach określonych w ustawie „Za życiem”,
 - korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz z usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach.

Każda kobieta w ciąży ma prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz z usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach.

Oznacza to, że:

- świadczenia ambulatoryjnej opieki specjalistycznej i świadczenia szpitalne powinny być udzielone tym osobom w dniu zgłoszenia,
- jeżeli udzielenie świadczenia w dniu zgłoszenia nie będzie możliwe, powinno ono zostać zrealizowane w innym terminie, poza kolejnością wynikającą z prowadzonej listy oczekujących,
- w przypadku świadczeń ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (AOS) świadczenie powinno zostać udzielone nie później niż w ciągu 7 dni roboczych od dnia zgłoszenia.

Dokumentem potwierdzającym powyższe uprawnienia dla kobiet w ciąży jest:

- zaświadczenie od lekarza potwierdzające ciążę wraz z dokumentem potwierdzającym tożsamość pacjentki.

Każda kobieta w ciąży i jej rodzina może skorzystać z pomocy i wsparcia asystenta rodziny. **Asystent rodziny**, jest zatrudniony w jednostkach organizacyjnych systemu wspierania rodziny lub w instytucjach pozarządowych działających na zlecenie samorządu gminy.

Asystent rodziny:

- udzieli informacji w zakresie dostępu do instrumentów polityki na rzecz rodziny,
- będzie mógł reprezentować rodzinę przed instytucjami i urzędami,
- udzieli wsparcia psychologicznego,
- udzieli pomocy w przewyciężaniu problemów wychowawczych udzieli pomocy prawnej,
- będzie wspierał w realizacji codziennych obowiązków.

Można również skorzystać z dodatkowych uprawnień takich jak:

1. Okres okołoporodowy

- **badania**, które wykrywają potencjalne nieprawidłowości w ciąży (diagnostyka prenatalna),
- od 4 do 9 **dodatkowych wizyt położnej** w opiece nad dzieckiem (tzw. wizyty patronażowe) oraz większa ilość wizyt poradnictwa edukacji przedporodowej. Od 21 tygodnia ciąży do rozwiązania, położne przygotowują będą kobiety do porodu i rodzicielstwa; edukacja przedporodowa dotyczy będzie porodu, porożu, karmienia piersią i rodzicielstwa,
- **poród w szpitalu na najwyższym specjalistycznym poziomie** (III poziom referencyjny)- zgodnie ze wskazaniami lekarskimi,

- koordynowana opieka nad kobietą w ciąży, zwłaszcza w ciąży powikłanej. Podczas porodu i porodu **kobieta** będzie miała zapewnioną **opiekę położniczą**, w tym zabiegi wewnątrzmaciczne, zgodnie ze standardami opieki położniczej nad ciążą i ciążą patologiczną. **Noworodek** będzie mieć zapewnioną **opiekę neonatologiczną**,
- **wsparcie kobiety karmiącej piersią** (poradnictwo laktacyjne), zwłaszcza, jeśli dziecko urodziło się przed ukończeniem 37 tygodnia ciąży lub ważyło w chwili porodu poniżej 2500 gramów.

2. Dziecko z orzeczoną niepełnosprawnością

- porady jak pielęgnować i wychowywać dziecko,
- **pierwszeństwo w udzielaniu świadczeń** opieki zdrowotnej,
- pomoc psychologiczna dla rodziców,
- **rehabilitacja lecznicza**,
- wyroby medyczne, takie jak pielucho-majtki, cewniki, protezy- na podstawie zlecenia upoważnionej osoby,
- **zakup leków poza kolejnością**,
- **opieka nad dzieckiem na czas urlopu** bądź odpoczynku (tzw. opieka wytchnieniowa).

Rodzicom oraz opiekunom przysługuje do 120 godzin takiej opieki. Będzie ona zapewniona:

- w dziennych ośrodkach wsparcia- placówkach całodobowych,
- w placówkach systemu oświaty (np. szkołach),
- w ramach umowy z organizacją pozarządową na opiekę nad dzieckiem- również indywidualną,
- przez udział osoby niepełnosprawnej w różnych formach wypoczynku zorganizowanego,
- opieka poprawiająca jakość życia osób w ostatniej fazie choroby (**opieka paliatywna i hospicyjna** w warunkach domowych lub stacjonarnych),
- kompleksowe usługi opiekuńcze i rehabilitacyjne,
- inne świadczenia wspierające rodzinę, w tym **pomoc prawną** (prawa rodzicielskie i uprawnienia pracownicze),
- informacje o innych formach wsparcia zawartych w ustawie „Za życiem”.

3. Jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł

Przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeśli wystąpiła do sądu z wnioskiem o przysposobienie dziecka) bez względu na dochód, po wypełnieniu stosownego wniosku oraz podpisaniu zawartych w nim oświadczeń i dołączeniu wymaganych dokumentów.

VI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Finansowanie 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Dobiegniew.

VII. MONITORING

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021- 2023 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobiegniewie. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będzie poprzez przedkładanie w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Miejskiej w Dobiegniewie sprawozdania z realizacji Programu sporządzonego na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań za rok poprzedni.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2021 r. Nr 149, poz. 159 z późn. zm.) obowiązkowo musi być podjęta projektowana uchwała.

Niezbędnym elementem ustawy jest wprowadzenie rozbudowanego systemu profilaktyki oraz intensyfikacja działań na rzecz rodziny wychowującej małoletnie dzieci, przeżywającej trudności.